

Anti-pestbeleid Volt! Toekomstmakers

Schooljaar 2019 - 2020

Dit is het anti-pestbeleid van het Volt! Toekomstmakers. Het bevat activiteiten om pesten te voorkomen en onze aanpak bij geconstateerd pestgedrag. Dit document is erop gericht om het schoolpersoneel, ouders en leerlingen op de hoogte te brengen van alles wat de school doet om een zo veilig mogelijk schoolklimaat te scheppen.

Het protocol wordt jaarlijks geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Dit protocol is geldig tot de nieuwe versie 'schooljaar 2020-2022' uit is.

1. Inhoud

2.	Wat is pesten?	3
a.	Hoe wordt er gepest?	3
b.	Pestrollen.....	4
3.	Hoe voorkomen we pesten?	6
c.	Schoolbrede interventies	6
d.	Klassikale interventies	6
e.	Individuele interventies.....	6
4.	En als er dan toch gepest wordt.....	7
f.	Vijfsporenaanpak.....	7
g.	Consequenties.....	8

2. Wat is pesten?

We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling herhaaldelijk en gedurende lange tijd bedreigd en/of geïntimideerd wordt. Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen slachtoffer worden. Het Volt! Toekomstmakers stelt alles in werking om de aan haar zorg toevertrouwde leerlingen een veilige omgeving te garanderen, zodat iedereen zich optimaal kan ontwikkelen. Dit doen we door regels en afspraken te maken waar we elkaar op aanspreken. Iedereen heeft de taak om pesten tegen te gaan: docenten, mentoren, onderwijsondersteunend personeel, leerlingen en ouders. Docenten en onderwijsondersteunend personeel dienen alert te zijn op signalen van leerlingen. Mentoren houden groepsgesprekken en individuele gesprekken. Ze hebben daarbij aandacht voor de groepssfeer en het functioneren van individuele leerlingen in de groep. Ze maken afspraken met de klas en zorgen ervoor dat deze afspraken nagekomen worden.

a. Hoe wordt er gepest?

Met woorden:	Vernederen, belachelijk maken Schelden Dreigen Met bijnamen aanspreken Gemene briefjes, mailtjes, sms'jes schrijven
Lichamelijk:	Trekken aan kleding, duwen en sjorren Schoppen en slaan Krabben en aan haren trekken
Achtervolgen:	Opjagen en achterna lopen, stalken In de val laten lopen, klem zetten of rijden Opsluiten
Uitsluiting:	Negeren Uitsluiten van feestjes Bij groepsopdrachten niet gekozen worden/niet mee mogen doen
Stelen en vernielen:	Afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen Kliederen op boeken Banden lek prikken, fiets beschadigen
Afpersing:	Dwingen om geld of spullen af te geven Het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen.

b. Pestrollen

De gepeste leerling

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dat kan met hun uiterlijk, gedrag, gevoelens en sociale uitingsvormen te maken hebben. Leerlingen die gepest worden doen vaak andere dingen, laten ander gedrag zien of hebben iets wat anders is dan de meeste van hun leeftijdgenoten: ze bespelen een ander instrument, doen een andere sport, zijn heel goed in bepaalde vakken of juist niet of ze spreken niet in de taal zoals deze is geaccepteerd in de groep. Een kind dat wordt gepest, praat er thuis niet altijd over. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- schaamte
- angst dat de ouders met de school of de pester in gesprek gaan en daardoor het pesten zal verergeren
- het probleem lijkt onoplosbaar
- het idee dat erover praten klikken is

De pester

Pesters profileren zich vaak als de sterksten in de groep. Zij zijn of lijken populair bij groepsgenoten. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar lijkend gedrag. Van binnen zijn ze vaak onzeker en ze proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken.

Pesters krijgen vaak andere kinderen mee, want wie meedoet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden. Doorgaans voelen pesters zich niet schuldig want het slachtoffer vraagt er in hun ogen immers om gepest te worden.

Pestgedrag kan een aantal dieper liggende oorzaken hebben:

- Een problematische thuissituatie.
- Een vaak gevoelde anonimiteit (ik besta niet); als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij zich belangrijker maken door een ander omlaag te drukken.
- Het moeten spelen van een niet-passende rol.
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas.
- Een niet-democratisch leefmilieu binnen de school. Bijvoorbeeld: een autoritaire docent laat op een onprettige wijze blijken dat hij de baas is. Dit gedrag kan spanningen veroorzaken in een klas die vervolgens op een zondebok worden afgereageerd.
- Een gevoel van incompetentie op school (slechte cijfers of een laag niveau).

- Een zwak gevoel van autonomie (te weinig zelfstandigheid en verantwoordelijkheid).

De meelopers

Meelopers zijn leerlingen die incidenteel meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf niet in de slachtofferrol terecht te komen. Het kan ook zo zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te kunnen liften met de pester. Verder kunnen leerlingen meelopen uit angst vrienden of vriendinnen te verliezen.

Buitenstaanders

De meeste leerlingen houden zich afzijdig als er wordt gepest. Ze voelen zich wel vaak schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer of hulp inschakelen.

3. Hoe voorkomen we pesten?

Om pesten te voorkomen is een schoolbrede aanpak van belang. De aanpak van het Volt! Toekomstmakers bestaat uit interventies op school-, klassikaal- en/of individueel niveau.

c. Schoolbrede interventies

- Iedereen die werkzaam is op het Volt! Toekomstmakers is bekend met het anti-pestbeleid. Jaarlijks evalueren we het anti-pestbeleid en stellen dit zo nodig bij. De begeleidingsstructuur is gericht op snel signaleren en reageren.
- Eens per jaar wordt bureau Halt ingeschakeld om o.a. lessen betreffende 'Online veiligheid' te organiseren.
- In leerjaar één volgen de leerlingen het vak 'Drama'. Hier leren leerlingen o.a. effectief communiceren en problemen/conflicten op te lossen. Tevens wordt er aandacht besteed aan groepsdynamische processen binnen de klas.
- Er vindt wekelijks een intern ondersteuningsoverleg plaats waarin signalen gedeeld worden en plannen van aanpak gemaakt worden. Er wordt nauw samengewerkt met het stedelijk jeugdteam VO en politie.

Elke ochtend heeft de mentor een half uur contact met zijn mentorklas. Dit is bij uitstek een geschikt moment om effectief en snel actie op pesten te ondernemen. In deze mentorlessen is ook veel aandacht voor de groepsdynamiek en de sociale emotionele ontwikkeling van de leerlinge

d. Klassikale interventies

Elke klas heeft een mentor. Elke mentor bespreekt aan het begin van het schooljaar samen met de leerlingen de algemene afspraken en regels die in de school gelden. De mentor besteedt terugkerend aandacht aan pesten. Het verschil tussen plagen en (digitaal) pesten wordt benoemd en besproken en ook het anti-pestbeleid wordt expliciet besproken.

e. Individuele interventies

Als er sprake is van pesten of gepest worden, kan het zijn dat individuele leerlingen hulp nodig hebben. Op initiatief van de mentor wordt in het intern zorgoverleg de hulpvraag vastgesteld en een plan van aanpak gemaakt.

4. En als er dan toch gepest wordt...

f. Vijfsporenaanpak

Het signaleren van pestgedrag wordt in eerste instantie gemeld bij de mentor van de gepeste leerling en de pestende leerling. Ook meelopers of anderzijds betrokken leerlingen worden gemeld bij de mentor. De mentor gaat in gesprek met de betrokken leerlingen. Daarnaast beschrijft de mentor de situatie in het leerlingvolgsysteem (Magister). In geval van pesten hanteren we de Vijfsporenaanpak. Deze aanpak richt zich op alle betrokken partijen: de gepeste leerling, de pesters, de klas, de ouders en de school. De hieronder beschreven acties worden zo mogelijk dezelfde dag, en anders binnen twee dagen afgehandeld.

Spoor 1. Het bieden van steun aan de leerling die gepest wordt

- We nemen iedere leerling serieus en luisteren naar zijn verhaal.
- We kijken met de leerling naar mogelijke oorzaken, de eigen rol en die van de betrokkenen.
- Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen.
- We schakelen eventueel deskundige hulp van buiten in.
- We zorgen voor vervolgesprekken en een 'hoe nu verder'-afspraken.

Spoor 2. Het bieden van steun aan de pester

- We bespreken met de leerling wat pesten voor een ander betekent.
- We proberen de achterliggende oorzaken boven tafel te krijgen.
- We laten de leerling zijn excuses aanbieden.
- We helpen de leerling zijn relaties met andere leerlingen te verbeteren.
- We helpen de leerling zich aan regels en afspraken te houden.
- We schakelen eventueel deskundige hulp in.

Spoor 3. De andere leerlingen erbij betrekken

- We praten met de andere leerlingen die betrokken zijn, zoals meelopers en klasgenoten, over het pesten en hun eigen rol daarin.
- We overleggen met hen over mogelijke manieren van aanpak en werken samen met hen aan oplossingen waaraan ze zelf actief bijdragen.

Spoor 4. Het bieden van steun aan de ouders

- We informeren ouders over pestsituaties, over pesten en over manieren om pesten aan te pakken en te voorkomen.
- We betrekken de ouders van alle betrokken leerlingen en bieden hen ondersteuning. We nemen de zorgen van ouders serieus.
- We verwijzen ouders zo nodig door naar deskundige hulp.

Spoor 5. De school neemt verantwoordelijkheid

- Wij nemen nadrukkelijk stelling tegen pesten en hebben een duidelijk beleid geformuleerd.
- Wij zorgen ervoor dat alle medewerkers voldoende bekend zijn met dit beleid zodat iedereen in staat is pesten te signaleren, aan te pakken of naar de juiste persoon te verwijzen.
- We agenderen pesten en het voorkomen van pesten in leerlingbespreking en teamoverleggen.

g. Consequenties

Naast het bespreken van pestgedrag, is er ook een consequentie verbonden aan het vertonen van pestgedrag. Uitgangspunt bij elke actie is dat er zo weinig mogelijk tijd zit tussen het geconstateerde signaal en de daaropvolgende actie. In principe wordt steeds op dezelfde dag actie ondernomen en daarbij worden duidelijke afspraken gemaakt voor de vervolg-acties, met bijbehorende tijdspaden.

Pestgedrag	Acties en sancties m.b.t. pester	Betrokkenen vanuit school
Enmalig pesten	<ul style="list-style-type: none"> • Gesprek over omgangsregels • Excuses aan gepeste • Eventueel sanctie uitvoeren • Melding bij ouders 	Mentor of teamleider
Herhaling van pesten	<ul style="list-style-type: none"> • Disciplinair gesprek • Gesprek met ouders (eerder gehouden gesprek wordt geëvalueerd) • Excuses aan gepeste • Sanctie uitvoeren 	Mentor en/of teamleider
Pesten blijft doorgaan	<ul style="list-style-type: none"> • (interne) schorsing • Bespreking in zorgoverleg • Afspraken met leerling en ouders over te verwachten gedrag inclusief 	Mentor en teamleider

	<p>consequenties als afspraken niet worden nagekomen (vastgelegd en getekend.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Excuses aan gepeste • Sanctie uitvoeren 	
Negatief gedrag blijft gehandhaafd. Geen verbetering merkbaar.	<ul style="list-style-type: none"> • Schorsing of verwijdering 	Teamleider of directeur

Tijdens gesprekken met de gepeste of de pester kan gebruik worden gemaakt van het volgende gespreksmodel:

Gespreksmodel na vertonen pestgedrag		
Stap 1	Persoonlijk aandeel	Wat is er gebeurd? Wat had ik daarmee te maken?
Stap 2	Beschrijving situatie	Wie deed wat? Wie zei wat? Wat gebeurde er precies? Tip: het kan helpen de leerling de gebeurtenis op te laten schrijven voor je in gesprek gaat met deze leerling.
Stap 3	Wat dacht ik?	Wat dacht je? Wat is je mening over wat er gebeurd is?
Stap 4	Wat voelde ik?	Wat voelde ik? Waar komt dit vandaan? Heeft de ander invloed op je gevoelens gehad?
Stap 5	Reflectie	Herken je wat er is gebeurd? Wat voor een gevolg heeft jouw actie denk je op de ander gehad? Zou je dit volgende keer anders willen doen? Wat heb je nu geleerd?
Stap 6	Verandering	Wat ga je veranderen? Hoe ga je dit doen? Heb jij hier hulp bij nodig? Wanneer ben je klaar met de verandering?